

۲۰۲۳/۱۰/۱۱

عبدالقیوم میرزاده

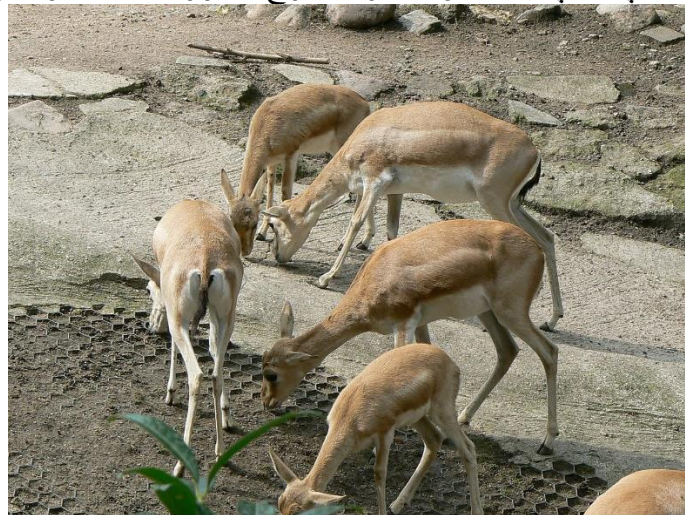
زراعت و مالداري (حيوانات گوشتي در افغانستان)

آهو

نام علمی: Gazella

نام انگلیسی: Gazella

آهو که در زبان عرب آنرا غزال گویند و از همان زبان به سایر زبان های دنیا منتشر گردیده است از جمله حیوانات گوشتی نهایت چابک خوشرنگ و زیبا بوده که در قلمرو ادب و شعر دری جایگاه تشبیهات با معشوق را داشته و حتی گفته میشود که خلیفه اسلام عبدالمالک مروان (۶۴۶ - ۷۰۵ میلادی) آهو شکار کرده ای خویش را بنابر زیبایی بیش از حدش رها کرد. این حیوان چابک میتواند بطور ناگهانی در یک چشم به هم زدن سرعت خود را نزدیک به صد کیلومتر فی ساعت برساند. این حیوان میتواند سرعت خویش را بصورت متداوم ۵۰ کیلومتر فی ساعت نگهدارد و فاصله هایی زیادی را همچنان بپیماید. آهو ها در مجموع بصورت گله ها زندگی میکنند.

آهو مارکو پولو که یکی از انواع نادر آهو ها است که در ارتفاعات پامیر ولایت بدخشان افغانستان زندگی میکند. طول شاخ های این نوع آهو به ۱۰۰ تا ۱۹۰ سانتی متر میرسد. بنابر اینکه نام این حیوان زیبا با شاخهای بلند بنابر اینکه در سفر نامه مارکوپولو سیاح ایتالوی از آن به کرات یادآوری شده است به آهو مارکوپولو شهرت پیدا کرده است. به قرار بعضی از روایات برای اولین بار انسانها بوی معطر مشک را در آهو مارکوپولو استشمام کرده اند که بعد ها این آهو را با انواع دیگر آهوان که اکنون بنام آهو مُشک خُتن معروف است ممزوج شده و باعث پیدایش آهو مشک ختن در چین و نواحی شرق و جنوب آسیا شده است.

عکس های آهوی ماکوپولو در ارتفاعات پامیر بدخشان افغانستان

آهوی مُشک ختن که در ادبیات شاعرانه و دربار سلاطین شرق و غرب، کلیسا ها و مساجد از شهرت بسزایی برخوردار است نیز یکنوع آهوئی است با رنگ نصواری مایل به سیاهی و دارای دو دندان نیش مانند دراز در پیشروی دهان که رایحهٔ معطری در زمان جفت گیری از نافهٔ آهوی نر متصاعد می‌گردد که با وصف انکشافات تکنالوژی در این عرصه تاکنون موفق نشده اند تا صد درصد شبیه این عطر را تولید کنند. قیمت مُشک ختن که از نافهٔ آهوی نر بدست می‌آید و هر گرام آن توانایی معط ساختن میلیون ها متر مکعب هوا را دارا می‌باشد، در بازار جهانی بیشتر از قیمت طلا است و این امر با شکار بی رویهٔ این حیوان باعث گردیده که نسل این نوع آهومنقرض گردد. هر آهوی نر مُشک ختن در اندام جنسی و نافهٔ خود بطور متوسط دارای ۲۵ تا ۳۰ گرام مُشک ختن می‌باشد.

عکس آهوی مُشک خُتن

از پنجاه سال به اینطرف چینیایی ها به پرورش آهوی مُشک ختن پرداخته اند که خوشبختانه از انقراض نسل این حیوان جلوگیری بعمل آمده است و اکنون به هزاران راس آهوی مُشک خُتن در پرورشگاه های مخصوص کوهستانی تحت پرورش قرار دارند.

در افغانستان آهوان به تعداد بسیار محدود تحت پرورش قرار داشته و بیشتر این حیوان بصورت وحشی در جنگلات و نقاط مرتفع زندگی میکنند و از گیاهان سبز و برگان درختان جنگلات تغذیه میکنند. رنگ این حیوان نسواری روشن و مایل به زردی است و آهوان دارای رنگ سفید نیز وجود دارد. نسل آهو در افغانستان بنابر شکارظالمانه این حیوان توسط شکارچیان ناخلف و نادان خاصتاً انواع باختری و آهوی مارکوپولو رو به انقراض میرود و شاید هم تا کنون منقرض شده باشد.

گوشت آهوخوش طعم و لذت بخش است و از جمله گوشت های بسیار قیمتی و منحصر بفرد بوده و بیشتر سفره ثروتمندان را رنگین میسازد، آنهم آهوی شکار شده قاجاق، بی حساب و کتاب و بی رویه.